

Norges vassdrags- og energidirektorat - NVE
nve@nve.no

Foretaksregister 980 489 698 MVA
Vår referanse S214243

Deres referanse 202309903

Dato 22.09.2023

Kommentarer til NVEs forslag til ny forskrift om håndtering av energiknapphet og kraftrasjonering (kraftrasjoneringsforskriften)

Elvia støtter målet om å styrke forsynings sikkerheten ved å tydeliggjøre bestemmelsene om kraftrasjonering og innføre flere virkemidler for å håndtere situasjoner med energiknapphet, og mener forslaget til ny forskrift er en klar forbedring fra den nå gjeldende kraftrasjoneringsforskriften. Elvia mener imidlertid at det er behov for noen justeringer/presiseringer i den foreslåtte kraftrasjoneringsforskriften.

Elvia viser til NVEs høringsdokument nr. 2/2023 med «*Forslag til ny forskrift om håndtering av energiknapphet og kraftrasjonering (kraftrasjoneringsforskriften)*», med svarfrist 22. september 2023. Elvia presiserer innledningsvis at vi mener forslaget til ny forskrift er en klar forbedring fra den nå gjeldende kraftrasjoneringsforskriften. Vi mener det er positivt at statsforvalteren er tildelt en rolle og et ansvar. Det er også viktig at kravet til sonevis roterende utkobling er fjernet, vi støtter forslaget om at fjernvarme ikke lenger omfattes av kraftrasjoneringsforskriften og mener også forslaget om å fjerne kravet til at nettselskapene skal ha oversikt over lokale produksjonsanlegg er en nødvendighet. De foreslåtte endringene i tersklene for kvotene (hhv. 10 %, 30 % og 50 %) er også lagt på et noe mer realistisk nivå enn tidligere.

Vi mener imidlertid at forskriften må sørge for at rasjoneringsmyndigheten tar i bruk eller har mulighet til å ta i bruk de første trinnene av virkemidler tidnok, slik at man ikke holder tilbake disse så lenge at man ender opp i en kvoterasjoneringssituasjon i første trinn. Det primære bør være å forhindre at man ender opp i en situasjon med rasjonering. Vi oppfatter intensjonen med høringsforslaget samsvarer med dette, men stiller spørsmål ved om den foreslåtte forskriftsteksten i tilstrekkelig grad bidrar til det samme. Og dermed om det bør uttrykkes tydeligere at man må aktivere andre tiltak tidlig nok. Dette sett i lys av at vi erfarer at disse tiltakene har vært for vage og utydelige til å bidra tilstrekkelig før situasjonen blir svært anstrengt. Vi mener derfor forskriften i større grad bør forplikte rasjoneringsmyndigheten og systemansvarlig til å iverksette avbøtende tiltak på et tidlig nok stadium.

Statsforvalteren reguleres ikke direkte gjennom den nye forskriften, og statsforvalterens rolle er kun omtalt gjennom svake «bør-bestemmelser» i høringsforslaget. Like fullt er statsforvalteren tiltenkt en viktig og helt sentral rolle i kraftrasjoneringsarbeidet. Dette jf. uttalelsene i både NVEs høringsdokument og i forslaget til ny veileder for «*Fordeling av energi ved kraftrasjonering*» at statsforvalteren. Elvia mener derfor det er viktig at statsforvalterens oppgaver og plikter tydeliggjøres bedre på et dertil egnet sted.

Nedenfor følger Elvia sine øvrige kommentarer til NVEs høringsforslag, der vi i kronologisk rekkefølge kommenterer de enkelte paragrafene vi har merknader til.

ØVRIGE KOMMENTARER TIL HØRINGSFORSLAGET

1. Høringsforslagets § 1 - Formål

Som nevnt innledningsvis bør det primære være å forhindre at man ender opp i en situasjon med rasjonering. Vi mener derfor at høringsforslagets § 1 bokstav d) bør plasseres først (som ny bokstav a), slik at man får en mer logisk oppbygning av paragrafen. Alternativt at høringsforslagets § 1 bokstav d) bytter plass/rekkefølge med bokstav c).

2. Høringsforslagets § 17 - Prinsipper for fordeling av energi ved kraftrasjonering

Det fremgår av forslaget til ny § 17 at «*Ved utarbeiding av plan for fordeling av energi skal nettselskapene legge vekt på liv og helse, kritiske samfunnsfunksjoner og å minimere ulempe for andre samfunnsinteresser.*».

Høringsforslaget legger ansvaret for fordelingen av energi på nettselskapene. Elvia mener at høringsforslagets ordlyd ikke samsvarer med den ansvarsdelingen som skal ligge i bunnen ved en situasjon med kraftrasjonering. Det er jf. høringsforslaget statsforvalteren som skal definere hvem som skal unntas fra rasjonering, mens nettselskapene skal beregne og tildele kvoter basert på vedtak om rasjonering fra OED (ref. høringsforslagets § 14). Derfor bør ordlyden i § 17 endres, slik at dette også gjenspeiles i forskriftsteksten.

3. Høringsforslagets § 19 - Innhold i nettselskapenes rasjoneringsplaner

Høringsforslagets § 19 bokstav b)

I denne bestemmelsen stilles krav til nettselskapenes plan for informasjonshåndtering knyttet til gjennomføring av kraftrasjonering. Elvia stiller spørsmål ved hvordan dette kravet skal forstås sett i sammenheng med informasjonsansvaret til rasjoneringsmyndigheten mm. i høringsforslagets § 5 bokstav c) og d) samt § 6 bokstav f)?

Høringsforslagets § 19 bokstav e)

Plan for gjennomføring av kvoterasjonering er regulert i denne bestemmelsen. Selv om dagens veileder gir føringer om at det er «*samlet overføring til alle sine sluttbrukere i forhold til referanseforbruket*» som skal reduseres, fremgår det ikke tydelig av den foreslåtte forskriftsteksten om det skal planlegges ut fra 10 %, 30 % og 50 % reduksjon av forbruket til den enkelte sluttbruker som blir omfattet av rasjoneringen, eller om det skal planlegges for reduksjonen av volumet for sum forbruk i hele forsyningsområdet (med unntak for store sluttbrukere som jf. § 21 skal holdes utenom). Dette bør tydeliggjøres i forskriftsteksten.

4. Høringsforslagets § 20 - Plikt til samordning av rasjoneringsplaner

Det fremgår av forslaget til ny § 20 at «*Nettselskapene skal samordne sine rasjoneringsplaner med andre relevante nettselskaper*». Elvia mener det bør være statsforvalterne som koordinerer sine prioriteringer på tvers av fylkene. Nettselskapene vil ha utfordringer med dette, og må forholde seg til de føringer statsforvalteren gir.

NVE sier i sine kommentarer til ny § 20 at det også er ulikheter innenfor de ulike områdene, som medfører at en type sluttbrukere kan bli ulikt behandlet av nettselskapene, og viser da til at KDS vil være en naturlig bidragsyter for å lykkes med denne koordineringen. Vi bemerker at NVE får innrapportert forbruket fra alle nettselskap, og dersom summen av dette forbruket avviker fra ønsket innsparing bør rasjoneringsgraden endres sentralt. Da oppnås likebehandling på tvers av konsesjonsgrenser og kommunegrenser.

Med vennlig hilsen
Elvia AS

Lisbeth Vingås
direktør Rammevilkår

Jon Eivind Johannessen

Dokumentet sendes uten underskrift. Det er godkjent i henhold til interne rutiner.